

Lokaal Democratie
Alternatief Anders

NIEUWSBRIEF 22
juli 2011

Colofon

bestuur

Voorzitter

Ebe Elzinga 0224-542703
ebe.elzinga1@planet.nl

Secretaris

Willem Kerkhoven 0224-722289
secretariaatlada@gmail.com

Penningmeester/ledenadministratie

JaapJan van Essen 06-51781883
jjvanessen@gmail.com

Vice voorzitter

Kees Kramer 0226-422009
cjm.kramer@quicknet.nl

Lid

Lida Brussaard 06-47683159
lidabrussaard@gmail.com

fractie

Rob Ravensteijn 0224-541776
robavensteijn@hotmail.com

Ard Smit 06 -23990598
ardsmitwoonservice@hetnet.nl

Adriaan Rodenburg 0224-218289
laerburg@kpnplanet.nl

Jip Pankras 0226-421828
jippankras@live.nl

Peter Couwenhoven 0226-413019
p.a.couwenhoven@quicknet.nl

Kees Franzen 06-16015188
secretariaat

p.a.couwenhoven@quicknet.nl

redactie

p.a.couwenhoven@quicknet.nl

www.lada2010.nl

bank 123077966
tnv penningmeester LADA

Agenda

vrijdag 08 september 20.00 uur
ledenvergadering

dinsdag 27 september 19.30 uur
openbare fractievergadering
gemeentehuis

donderdag 29 september 20.00 uur
gemeenteraad

In dit nummer

Persbericht

Uit de fractie

Beste LaDa-ers

Kindergemeenteraad

Geografische eenheid ?

Kroongetuigen

Fusie

Tandengeknars

VVD Wieringen valt uiteen

Constructieve onvrede gebundeld

PERSBERICHT

Op 13 september beslist de eerste kamer over de fusie Hollands Kroon.

Bij de oprichting heeft LADA als ambitie getoond en geschreven om na afronding van het fusieproces, ongeacht welke variant uiteindelijk tot stand komt, een rol te willen blijven spelen in de gemeentelijke politiek, al dan niet in samenwerking met lokale onafhankelijke partijen bij de fusiepartners.

Op 18 juli j.l heeft het bestuur en de fractie van LADA op verzoek van een groot aantal leden een discussieavond gehouden over de toekomst van LADA na de eventuele besluitvorming van de Eerste kamer. Bij de aanwezige leden bleek een brede steun aanwezig om de ambitie van LADA voort te zetten.

Er is behoefte aan een frisse wind in de politiek waarbij LADA zal blijven strijden voor o.a.

- Beter functionerende democratie met dorpsraden die door de lokale gemeenschap gekozen zijn. Met ruimte voor referenda voor belangrijke onderwerpen.
- Goed openbaar vervoer naar Schagen voor scholieren, bejaarden en NS reizigers
- Behoud van voorzieningen in de bestaande kleine kernen. Schaalvergroting van de gemeente mag niet leiden tot meer afstand tot de voorzieningen.
- Stabiele woonlasten. De fusie mag niet tot hogere woonlasten leiden. Daarom is een efficiënte en sobere gemeentelijke organisatie nodig.
- Geen onnodig geld besteden aan dure advies bureaus maar zelf nadenken.
- Goede samenwerking binnen de omringdijk. Concentratie van bovenlokale voorzieningen kunnen voor de Niedorpers het beste worden geconcentreerd op een plek die voor iedereen bereikbaar is en bovendien ook per openbaar vervoer te bereiken.

LADA zal de samenwerking met andere lokale onafhankelijke politieke partijen, welke voor dezelfde punten strijden, niet uit de weg gaan. Ook individuele of groepen sympathisanten zijn van harte welkom.

Een definitief plan zal uiteraard worden voorgelegd aan de algemene ledenvergadering begin september 2011.

UIT DE FRACTIE

Raadsvergadering 30 juni

Op de agenda voor de raadsvergadering van 30 juni veel hamerstukken. Ook de bespreekstukken deden weinig stof opwaaien. Het voorstel van de PvdA om een kindergemeenteraad in te stellen kreeg van onze fractie het voordeel van de twijfel. Adriaan Rodenburg heeft plaats genomen in de raadscommissie, bestaande uit een lid van iedere fractie, om de kindergemeenteraad gestalte te geven.

Raadsvergadering 14 juli

Op 14 juli nog een extra raadsvergadering om een aantal zaken voor het reces af te handelen.

De fractie heeft vragen gesteld over de mogelijkheid om de brede school in Nieuwe Niedorp/Winkel te combineren met een sporthal. Wanneer de brede school gerealiseerd is zullen de Zwerm en de Antoniussschool geen gebruik meer maken van de Niedorphal voor hun gymlessen. Dat betekent dat er een gat valt in de exploitatie van de Niedorphal. Het bestuur van de Niedorphal heeft het college een alternatief plan voorgelegd waarin het stelt dat dit binnen het beschikbaar gestelde budget voor de brede school gerealiseerd kan worden. Het is gebaseerd op een ontwerp van een brede school/sporthal gebouwd in Barendrecht. Voor de fractie interessant genoeg om het college te vragen er serieus naar te kijken omdat het behoud van de Niedorphal ons veel waard is. Met het samenbrengen van de beide scholen en de Niedorphal in een multifunctionele accommodatie is voor de Niedorphal een sluitende exploitatie mogelijk.

Ook over de verspreiding van een aangekondigde nieuwsbrief Hollands Kroon waren er vragen. Deze nieuwsbrief met informatie over Hollands Kroon zal niet bezorgd worden bij mensen met een sticker op de brievenbus waarin niet geadresseerd drukwerk afgewezen wordt. Voor de fractie onaanvaardbaar. Iedere burger in de vier Hollands Kroon gemeenten dient deze informatie te ontvangen. Onze stelling is, dat het nu als reclamemateriaal wordt beschouwd. Het antwoord van burgemeester van Dok was dat de meerkosten €3 0.000 zouden bedragen en dat er daarom van afgezien werd om ook deze adressen te voorzien.

Op de agenda ook een voorstel om gelden beschikbaar te stellen om sportknelpunten in Niedorp op te lossen. Daarbij een aanvraag van sportstichting De Kogge om in 2011 een besluit te nemen tot het verstrekken van een bijdrage van € 75.000 voor renovatie van de afgekeurde kleedkamers. In het fonds sportvoorzieningen resteert een bedrag van € 59.000 dat beschikbaar gesteld wordt waarbij het voorstel gedaan werd om de resterende € 16.000 in 2012 beschikbaar te stellen waarbij het college er van uitgaat dat handhaving van het fonds sportvoorzieningen in 2012 in Hollands Kroon gehandhaafd blijft. Garantie kan niet worden gegeven. De LADA-fractie wil het resterende bedrag van € 16.000 nog dit jaar uitkeren en stelt dat het op de prioriteitenlijst geplaatst moet worden. Dan kan er in september over besloten worden wanneer de bestuursrapportage aan de raad aangeboden wordt en er duidelijkheid is of er nog ruimte in de begroting aanwezig is.

De voorstellen tot het vaststellen van het bestemmingsplan brede school 't Veld en tot het afgeven van een verklaring van geen bezwaar voor de plannen tot herbestemming van de Roode Eenhoorn werden raadsbreed vastgesteld.

Noordkop

De commissie Leemhuis, door de provincie ingesteld om met voorstellen te komen om de Noordkop te compenseren na het wegvallen van het Wieringer randmeer, heeft een vergadering met de vier Hollands Kroon gemeenten gehad. Niedorp was vertegenwoordigd door wethouder Bijlstra namens het college en onze fractievoorzitter Rob Ravensteijn namens de raad. Rob was door Bijlstra voorgesteld hetgeen de raad unaniem overnam. Daarbij heeft onze visie op de Noordkop een belangrijke rol gespeeld. Rob heeft lof toegezwaaid gekregen over zijn inbreng. Hij heeft zijn bevreesding uitgesproken over het feit dat deze vergadering in Hollands Kroon verband gehouden is en dat niet alle Noordkop-gemeenten uitgenodigd waren.

pc

LEZERS SCHRIJVEN

Artikelen/brieven in deze rubriek zijn voor verantwoordelijkheid van de indiener.
Alleen ondertekende artikelen worden opgenomen.

Beste LaDa-ers,

Aan:

partij sekretaris Willem Kerkhoven, fractie sekretaris Peter A Couwenhoven en overige LaDa leden en sympathisanten,

Sedert kort weer in Nederland en was vreselijk benieuwd naar het succes van LaDa betreffende de vorming van de nieuwe gemeente Hollands Kroon. Volgens de buurtjes was alles in kannen en kruiken en had, zoals mijn goede buur Burger zei, 'LaDa het nakijken'.

Ik wilde dat wel eens zwart op wit zien en ga je naar de site van de Tweede Kamer en kom je de stukken er over tegen: Kamerstuk 32677 respectievelijk nummer 3, 2, 4 & 5 waaruit te konkluderen valt dat organisaties als KvK Noordwest Holland, het MKB Noordwest Holland, LTO Noord Noord Holland, VNO-NCW Noordwest Holland en nog een aantal organisaties voor de oost variant zijn op, lees het stuk, valide en rationele argumenten. Ook ouderenbonden, behalve de ANBO van Niedorp dat zich er negatief over uitlaat en dat met zoveel woorden, heeft uitgesproken.

En, uiteraard, LaDa dat zich op, in mijn visie altans, niet alleen niet rationele maar in sommige opzichten ook oneigenlijke argumenten te berde brengt teneinde de nu goedgekeurde fusie te torpederen. In het stuk ziet de regering ook geen enkele aanleiding om een volksraadpleging te houden en om die reden het wetsvoorstel aan te houden.

Voorts zien vooral inwoners, échte 'Nieruppers'?, bezwaren tegen de voorgenomen fusie met de oostelijke gemeentes en noemen daarbij dan weer het OV, onderwijs en zorg en ook de historische, kulturele en sociale argumenten komen naar voren. Dat zijn dus geen valide argumenten met betrekking tot het beter besturen van een grotere gemeente en bovendien blijven voornoemde bindingen gewoon bestaan, daar veranderd niets aan.

Slechts 1078 negatieve zienswijzen en dus bij lange na niet voldoende om er verder op in te gaan. Volkomen logies en rationeel dat Niedorp zich samenvoegt met de oostvariant gemeentes waarmee ze het meeste gemeenschappelijk heeft: de agrarische sector. Hollands Kroon mag zich gelukkig prijzen met het volop in ontwikkeling zijn van het gebied noord west van Medemblik Agriport met een zich daaraan verbonden logistiek- en dienstencentrum toegespitst op platteland en wat een van de grootste glastuinbouw gebieden van west Europa gaat worden. Dat gaat eenvoudig weg niet met de west variant.

Ik verwijt LaDa v.w.b. dit aspect dan ook een kokervisie pur sang, men handelt uit een soort van drempelvrees naar het schijnt. Ik kijk er van buiten tegen aan als redelijk verse 'import'. Dan, ten lange leste, kom ik het dokument tegen wat ik zoek. (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28750-21..html?zoekcriteria=%3fzkt%3dUitgebreid%26pst%3dStaatsblad%257CStaatscourant%257CTractatenblad%257CParlementaireDocumenten%26vrt%3dhollands%2bkroon%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAlle%26spd%3d20110611%26epd%3d20110611%26sdt%3dDatumPublicatie%26ap%3d%26pnr%3d1%26rp3d10&resultIndex=7&sorttype=1&sortorder=4>) Kamerstuk 28 750 nr. 21 waarin de regering vaststelt dat de ministerraad op 28 januari 2011 heeft besloten dat er, geen belemmeringen aanwezig zijnde, op 1 januari 2012 de nieuwe gemeente Hollands Kroon het levenslicht zal zien. Het enige verwijt dat men het gemeentebestuur van Niedorp kan maken, en dat is ook met zoveel woorden vastgesteld, dat men enigszins té voortvarend en te vroeg is begonnen met de voorbereidingen. Maar beter te vroeg dan te laat. Kwamen de wijzen ook niet uit het oosten?

Nu vraag ik mij, in laatste instantie, af of LaDa nu mokkend achterblijft als een terechtgewezen schooljongetje of dat men met volle energie meehelpt om Hollands Kroon op een goede manier van start te laten gaan. Ik ga er van uit dat LaDa haar verlies aksepteerd en het volhoudt tot de eerstvolgende gemeentelijke verkiezingen of dat ze, zich bewust van haar verlies, stopt met alle

aktiviteiten en de politieke splinter LaDa ter ziele laat gaan. Het is over en uit en zal met de volgende verkiezingen te weinig stemmen binnenhalen om te blijven bestaan als fractie.

Alle bewondering voor het proberen om een bepaalde richting niet uit te gaan, om welke reden dan ook, al vond ik de wat agressieve benadering voor de verkiezingen bij het WC Niedorp wat aan de overdreven kant en zal ik dat niet snel vergeten. Wellicht kan ik de hulp van (oud) LaDa mensen inroepen voor het oprichten van een afdeling van de SP voor Hollands Kroon? Want dat is hier hard nodig. Ook gezien LaDa is een verfrissende wind hier hard nodig al merk ik soms dat een linkse, of liever gezegd progressieve, visie hier soms vloeken in de kerk is. LaDa heeft gegokt en verloren en zal zich daar bij moeten neerleggen. Het is niet anders.

Uiteraard verwacht ik geen lovend antwoord terug, het zou mij trouwens verbazen áls ik wat zou terugkrijgen. Ik heb slechts geconstateerd dat, ondanks de moeite die LaDa zich heeft getroost, het helaas niet is gelukt. Ik wens LaDa sterkte met dit verlies.

Een fijne Pinksteren gewenst.

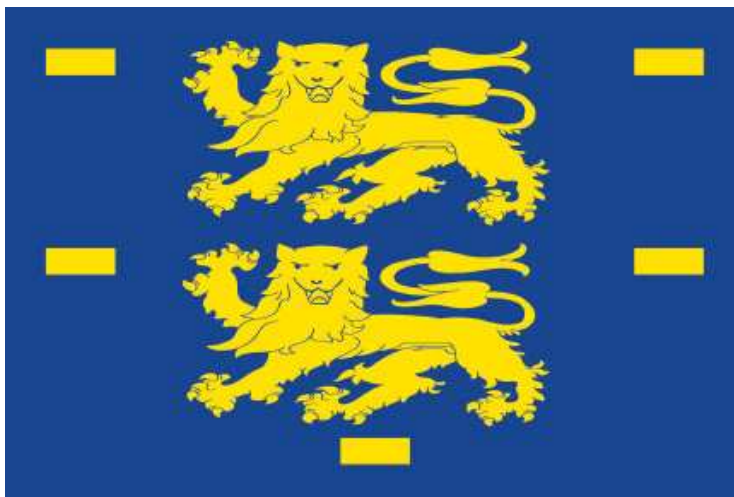
@b Woudstra
Winkel.

Kindergemeenteraad Niedorp

Er komt een Kindergemeenteraad in Niedorp. De 'echte' raad van Niedorp is donderdagavond akkoord gegaan met een initiatiefvoorstel hiervoor van de PvdA fractie.

Dat dit voorstel nu juist van de PvdA fractie moet komen is toch wel bijzonder. Bijzonder omdat juist de PvdA tot voor kort hun kiezers en de burgers van Niedorp hebben genegeerd net als de andere fracties overigens. Mede daardoor is deze fractie bijna gehalveerd en zijn er door een restzetel toch net nog drie raadsleden in de raad vertegenwoordigd. Los van het feit dat het mogelijk een goed plan zou zijn is het van het allergrootste belang dat de normen en waarden van de Democratie nu wel worden gehandhaafd. Gezien de financiële inbreng van het college en de raad mag dat nu toch wel te verwachten zijn. Mochten zij echter de zelfde Democratische uitgangspunten blijven hanteren wordt deze zgn. Kindergemeenteraad al op zeer jonge leeftijd met verkeerde voorbeelden en uitgangspunten geconfronteerd. Wat hun dan later eventueel door de burgers ook bijzonder kwalijk zal worden genomen en de Democratie niet ten goede zal komen.

Theo Moras,
Zijdewind

Geografische eenheid ?

Tijdens overleg met de Tweede Kamer vorige maand noemde Donner de drie belangrijkste criteria voor de toets van een herindelingsadvies: draagvlak, inhoudelijke noodzaak en urgentie. Die heeft hij nu toegepast op drie herindelingsadviezen van de provincie Zuid-Holland.

Voor samenvoeging van Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee tot de gemeente Goeree-Overflakkee geldt geen unaniem draagvlak, constateert Donner. Aan zijn andere twee criteria wordt echter wel voldaan. [Bovendien is het eiland een geografische eenheid. Samengaan acht Donner daarom wenselijk.](#)

VNG-magazine

“Schagen, Niedorp en Harenkarspel kennen een eeuwenlange verwevenheid in de Schager en Niedorper Kogge, een van de vier West-Friese ambachten. Deze ambachten vormden een bestuurlijke eenheid waarvan de sporen nu nog zichtbaar zijn. Die samenhang is nog sterk aanwezig. Zijpe past daar goed bij. Als eerste bedijking van de Schager en Niedorper Kogge heeft Zijpe eveneens historische verwevenheid met dit gebied.”

Deze tekst maakt onderdeel uit van onze argumentatie. Voor Donner is West-Friesland dus geen geografische eenheid.

In aanloop naar de gemeente Hollands Kroon spreken inwoners, betrokkenen en belangstellenden zich uit over deze fusie. Voor- en tegenstanders komen elke maandag aan het woord.

Carol Korenvaar: „Mensen waren hier ingedut.“

FOTO JOHN OUD

'Fusie is ons door de strot geduwd'

DOOR RICHARD ZUT

BARSINGERHORN - Anderhalf jaar terug stuurde Carol Korenvaar uit Barsingerhorn een ingezonden brief naar deze krant waarin ze stelde dat de gemeente Niedorp haar zin wilde doordrijven met de aansluiting bij Hollands Kroon. Hoe staat zij er nu tegenover?

Niet veel anders. De nu 50-jarige teamleidster van drie woonzorgcomplexen van Samen in Harenkarspel klinkt nog altijd even strijdlustig als toen. „Het is zo jammer dat Lada een zetel te kort kwam bij de gemeenteraadsverkiezingen. Want dan had alles heel anders gelopen, zeker weten. Lada heeft het goed gedaan, en nu nog, maar ze hebben zich toen toch te weinig geprofileerd. Te weinig mensen wisten wat precies de inzet was van die verkiezingen.“

Korenvaar haast zich te zeggen dat veel mensen in haar omgeving er zelf ook niet zo

heel veel aan gelegen is geweest om te voorkomen dat Niedorp werd 'ingelijfd' door Hollands Kroon. „Ze waren ingedut. Daarom zeg ik dat Lada zich misschien toch beter had moeten profileren om de boel wakker te schudden.“

Niet dat Carol iets tegen Anna Paulowna, Wieringen of Wieringermeer of hun inwoners heeft. Maar het is allemaal zo ver weg van wat mij en veel anderen interesseert. De meeste mensen uit Niedorp zijn in alles veel meer gericht op Schagen, en zeker die uit Barsingerhorn, Haringenhuisen, Zijdewind, Winkel, Lutjewinkel en Nieuwe Niedorp.“

Ze wijst er ook op dat 'eventjes' naar het gemeentehuis gaan er straks niet meer bij is. „Anna Paulowna, dat is drie keer verder dan nu in Winkel. En ook de meeste kinderen gaan in Schagen naar school. Dus nee, mijn zegen krijgt Niedorp wat dat Hollands Kroon betreft zeker niet.“

Schager Courant, 20 juni 2011

Fusie

Dank aan Carol Korevaar uit Barsingerhorn voor haar complimenten aan het adres van Lada. Of we ons te weinig geprofileerd hebben? We hebben er alles aan gedaan om de andere raadsleden met argumenten te overtuigen van het gebrek aan draagvlak in onze dorpen.

Eén vergissing maakt mevrouw Korevaar. Het definitieve Ahriz-besluit werd genomen door de oude raad zeven weken vóór de verkiezingen. Dus absoluut geen inzet bij de verkiezingen van maart 2010. Daar zit nou juist onze boosheid. Men durfde de Westvariant niet aan de kiezer voor te leggen! Wie waren er nu eigenlijk bang? Maar nee, ze noemen dat 'voortschrijdend inzicht' of 'je verantwoordelijkheid nemen'. Vroeger heette dat gewoon kiezersbedrog.

ADRIAAN RODENBURG
Haringhuizen

Schager Courant, 25 juni 2011

Splinter

Tandengeknars

Het weekblad Elsevier beoordeelt jaarlijks alle 430 Nederlandse gemeenten op kwaliteit van woonomgeving, zorg en onderwijs, sociaal-economisch klimaat, veiligheid, voorzieningen en gemeentelijke dienstverlening. In het onderzoek van dit jaar scoren alle Noordkop-gemeenten ondermaats. Met in de achterhoede het Hollands Kroontrio Nedorp (392), Wieringermeer (393) en Anna Paulowna (409). Natuurlijk, op dit soort vergelijkend warenonderzoek valt van alles af te dingen. Maar geloof maar dat in naburige stadhuizen het tandengeknars hoorbaar is geweest.

(J.Gr)

Schager Weekblad, 6 juli 2011

VVD-fractie Wieringen uiteen gevallen

WIERINGEN - Onvrede in VVD geledingen heeft er voor gezorgd dat de VVD fractie in Wieringen uiteen is gevallen.

Diana van der Kraats, Pim de Herder en Otto Klink zijn ontevreden over de samenwerking met fractievoorzitter Tjebbe Tip en hebben geen vertrouwen meer in het afdelingsbestuur van de VVD Hollands Kroon.

De reden van de onvrede zou gelegen zijn in het feit dat Tip niet of niet voldoende zou communiceren. De drie dissidenten zouden door de kandidaatscommissie voor de nieuwe fusiegemeente Hollands Kroon op een onverkiesbare plaats zijn gezet en daarover niet voldoende zijn geïnformeerd.

Volgens Tip, die raadslid Ada de Haan en het bestuur van de VVD Wieringen achter zich weet, is dat onterecht. "Ik deel alle informatie, maar als men de waarheid niet wil horen of er een andere waarde aan wil geven dan kan ik daar niets mee." Rein Post, secretaris van VVD Hollands Kroon: "Het bestuur heeft de kieslijst niet samengesteld, dat doet de ledenvergadering op democratische wijze."

Van der Kraats, De Herder en Klink hebben VVD-wethouder André Lont hun steun toegezegd, omdat hij naar hun mening uitstekend functioneert. Voor de verkiezing van de gemeenteraad van Hollands Kroon, die zeer waarschijnlijk in november wordt gehouden, hebben zij een nieuwe partij in oprichting.

Bron: Hollands Kroon-plaza, 19-07-2011

Constructieve onvrede gebundeld

door Bert Euser

Democratie heet bestuur van het volk te zijn. Maar als het volk het idee heeft dat de democratie is gekaapt door een kleine groep beroepspolitici van landelijke politieke partijen - waar minder dan 2% van de bevolking lid van is - dan neemt de interesse van het volk voor de politiek bij elke verkiezing verder af. De belangstelling leeft dan alleen nog op als spraakmakende politieke buitenstaanders beloven om eindelijk te doen wat de meeste mensen blijkbaar zouden willen.

Toch is dat - volgens mij - niet de goede manier om naar de politieke belangstelling van de hedendaagse burger te kijken. Want er is al meer dan tien jaar sprake van een feitelijk tegengestelde ontwikkeling, een ontwikkeling die zich onder de radar van de landelijke media heeft voltrokken. Want al sinds 2002 behalen de lokale partijen bij gemeenteraadsverkiezingen een kwart van de stemmen en leveren zij sinds de verkiezingen van 2010 ook de meeste wethouders. Mijn stelling is dat de democratie van onderop stap voor stap de politiek van bovenaf vervangt en op termijn niet alleen een alternatief voor de politiek van de traditionele partijen zal bieden, maar tegelijk een effectief - democratisch - antwoord zal geven op de 'bewegingen' rond personen als Fortuyn, Verdonk en Wilders.

De sterk opkomende lokale partijen vormen met elkaar in potentie immers de grootste (basis-) democratische beweging in Nederland. Lokale partijen hebben in de praktijk het oude imago van clientelisme en populisme van zich afgeschud. Het gaat niet meer om 'Lijst Jansen', maar om Beter voor Dordt, Wat Wassenaar Wil, Gouda Positief en Echt Voor Albrandswaard, die in hun gemeenten met politieke landslides van een kwart, een derde en in een enkel geval zelfs met een absolute meerderheid de verkiezingen winnen. Deze lokale partijen bundelen, wat ik de constructieve onvrede in de samenleving wil noemen. Niet als beweging vanuit één persoon, maar als echte ledenpartijen met niet alleen een actieve kern, maar ook een betrokken achterban. En zij leveren vanuit die achterban raadsleden en bestuurders die niet vanaf het pluuche maar samen met de bevolking de gemeente willen besturen.

Een ontwikkeling van representatieve democratie naar participatie democratie. Zij komen niet op voor een eng groepsbelang, maar voor het belang van lokale gemeenschappen en hun gemeenten. Deze nieuwe volksvertegenwoordigers en bestuurders zijn niet uit op een politieke carrière op een 'hoger' niveau (provinciaal of landelijk).

Zoals hiervoor al gesteld wordt deze ontwikkeling tot op heden op het niveau van de landelijke politiek en media niet onderkend, noch feitelijk, noch inhoudelijk. Feitelijk niet: de nuchtere cijfers

over deze ontwikkeling roepen nog steeds overal verbazing op, wie weet dat er in de afgelopen jaren meer dan 600 nieuwe lokale partijen zijn opgericht, waarvan er 300 in de gemeenteraad zijn gekomen... die samen meer dan een kwart van de wethouderszetels leveren. Maar onder deze cijfers ligt ook een belangrijke inhoudelijke kwestie, namelijk de kantelende verhouding tussen centrale en decentrale overheid.

Gemeenten worden steeds vaker aangeduid als de eerste overheid, de overheid ook die het dichtst bij haar burgers staat. Hogere overheden willen steeds meer taken decentraliseren naar het gemeentelijk niveau. Niet alleen uit principe, maar veelal uit budgettaire nood. De gedachte is dat gemeenten taken goedkoper kunnen uitvoeren, waardoor er op voorhand al een efficiencykorting wordt ingeboekt (vaak 15% en meer). Het vertrouwen van provincie en rijk in gemeenten blijkt in de praktijk echter niet erg groot, gezien de gedetailleerde regelgeving die met deze decentralisatie gepaard gaat.

Bovendien wordt van bovenaf nog steeds een enorme bestuurlijke druk opgelegd via gemeentelijke schaalvergroting (herindelingen), provinciale structuurvisies, infrastructuur, transformatie van landenschappen, enzovoort. Waarbij het belang van lokale gemeenschappen en gemeenten stelselmatig moet wijken voor het verklaarde algemene en hogere belang.

Op gemeentelijk niveau neemt intussen de politieke legitimiteit van bestuurders af, ook in gemeenten is er net zoals landelijk sprake van een toenemende versnippering van de traditionele partijen. Voor de vorming van meerderheidscolleges zijn in veel gevallen al combinaties van vier of zelfs vijf partijen nodig uit alle hoeken van het politieke spectrum. Er

is soms nauwelijks nog sprake van inhoudelijk gestuurde lokale collegeprogramma's, maar van lokale optelsommen die genoeg zetels moeten opleveren en vervolgens pragmatisch gaan opereren. De groei van lokale politieke partijen vormt als het ware de contra-mal. Zij zijn steeds vaker de grootste partij, maar wat nog veel belangrijker is, zij opereren in sterke mate vanuit het directe contact met burgers zelf. Wat er nogal vaak op neerkomt dat een aantal 'lokale Noord-Zuidjes' om het zo te noemen op de tocht komt te staan: in veel gemeenten hebben lokale partijen de bouw van dure gemeentehuizen, overbodige industrieterreinen, megalomane winkelcentra, etc. met succes op de korrel genomen.

De burger als Rupsje Nooitgenoeg

En ik denk dat we in de toekomst die confrontatie ook zullen gaan zien op provinciaal... en misschien zelfs op landelijk niveau. Feit is immers dat de landelijke politieke elites de burger wel lippendienst bewijzen (lees: steeds populistischer worden) ...maar deze in feite niet vertrouwen.

In het politieke jargon wordt de burger immers afgeschilderd als een Rupsje Nooitgenoeg, calculerende burger, individualistische genotzoeker, enzovoort. Met groeiende ergernis wordt gesproken over het Not In My Backyard (NIMBY) gedrag van de lokale burger, die met allerlei procedures de bestuursplannen tegenhoudt. Ten onrechte, lokale burgers staan ook in de file, hebben kinderen die een passende woning zoeken, werken bij bedrijven die moeten uitbreiden, etc.

Feit is wel dat er lokaal andere afwegingen worden gemaakt tussen behoud van monumenten, polders, nieuwe natuur, de opslag van CO2 e.d. en de uitbreidingsplannen van overheden. Betrokken burgers vragen niet om megalomane masterplannen - waarbij toch vaak belangen van projectontwikkelaars vermengd worden met de fatale combinatie van groothedswaanzin en incompetentie bij de carrièretijgers van landelijke partijen - en die burgers zien vaak ook andere mogelijkheden. Indien een gemeente een nieuw plan ontwikkelt en veelal te laat aan de burgers voorlegt, dan slaan individuele burgers met kennis van zaken de handen ineen. Zij weten vaak meer inhoudelijke kennis te mobiliseren dan er in het gemeenhuis aanwezig is, weten vervolgens aan te geven waarom dit plan niet echt optimaal is voor de gemeenschap... en hebben ook een alterna-

tieve oplossing voorhanden. Maar dan is het soms al te laat om de plannen te keren. Lokale besturen die niet naar hun burgers luisteren riepen zo de opkomst van een nieuwe lokale partij over zichzelf af.

Voor de goede orde: de belangen van buurgemeenten en lokale gemeenschappen staan soms ook haaks op elkaar. Maar in dat soort situaties is het steeds weer zo dat de provincie zich opwerpt als 'redder' in plaats van het over te laten aan de betrokken gemeenten zelf. Die gemeenten zijn echter zeer wel in staat om samen de belangenafweging te maken. Steeds meer gemeenten werken al samen om gemeentegrensoverstijgende plannen te realiseren, doen gezamenlijk beleidsvoorbereiding en uitvoerende taken uit een oogpunt van kostenbesparing en behoud van gemeentelijke zelfstandigheid. Alleen in het uitzonderlijk geval dat gemeenten er langdurig echt niet uitkomen zou een hogere overheid in beeld moeten komen. De hiervoor geschetste ontwikkeling aan de basis biedt naar mijn mening uitzicht op een systeemverandering van de democratie binnen de grenzen van ons huidige bestel. Een verandering die dus niet vastloopt in structuurdiscussies en ook niet op een noodzakelijke wijziging van de Grondwet. Politiek van onderop, biedt die mogelijkheid door letterlijk naar de wortels van ons bestel terug te keren. Er is op dit moment in provincies sprake van een bundeling van lokale partijen in onafhankelijke provinciale partijen. Dit verschaft de burger middels de getrapte verkiezing van de Eerste Kamer door de leden van provinciale staten een alternatieve stem in de landelijke politiek. Lokale vertegenwoordigers die zitting krijgen in de Senaat kunnen direct invloed uitoefenen op het wetgevingstraject vanuit het perspectief van de gevolgen daarvan op het lokale niveau, het niveau van de 'eerste overheid'.

De behartiging van het lokale belang vraagt om een vertegenwoordiging in de landelijke politiek, niet in de Tweede Kamer, maar wel in de Eerste Kamer waar de voor gemeenten belangrijke wetgeving wordt behandeld. Op die manier wordt eindelijk recht gedaan aan de belangen van de eerste overheid. Waarbij de komende Statenverkiezingen wel een heel boeiende politieke kans bieden, omdat het er naar uitziet dat de marges voor het huidige kabinet in de Eerste Kamer wel heel smal zijn, zo smal dat ook een kleine Onafhankelijke Senaatsfractie een groot verschil kan maken.

Bron: Lokomotion, tijdschrift OSF

Bert Euser is ondernemer en was ruim 25 jaar gemeenteraadslid,oud-bestuurder van de stadsregio Rotterdam en sinds april 2010 opnieuw wethouder. Hij verruilde het lokale CDA voor Echt Voor Albrandswaard, een nieuwe lokale partij die hij in 2005 oprichtte. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 kreeg EVA 24 procent van de stemmen, in 2010 opnieuw de grootste met 33 procent. In september 2009 verscheen van zijn hand Lokale leiders, de opkomst van de geuzendemocratie (Augustus), zie ook www.geuzendemocratie.nl.